

מְצוֹר בְּאֶתֶּה הָעִיר / וְהָעִיר הִיא זְבוּכָה,
 סָבְבוּנִי בְּנֵי שַׁעִיר / אֶל תַּעֲלֵת הַבְּרָכָה.
 בְּכָל יוֹם צוֹר אֲבָרְכָה / צָרֵי מִקְדָּיִם לַמֶּכֶה,
 גִּיתָהּ / יְהוֹשֻׁעַתָּה / בְּצָרֵי אֲשֶׁר נִתְּכָה.

5 נְכִיִּים כִּי אֶפְסוּנוּ / בְּנֵי בָשָׁן כְּתָרוֹנוּ
 מְנוּחָה הִדְרִיכוּנוּ / עַל מִשְׁמַר עֲמִדְנִי,
 עֲלֹת לֶגַע כְּלָנִי / הֵיטֹת לְחֶרֶדֶת
 וְלֹא כְדֶת / בְּשֶׁבֶת / לֹא שְׁבַתְנִי.

[אח"כ 1234567]

חֲזָקוּ רִיב דְּחֹק גְּדָר / רְדָפוּ עַד הַשְּׁבָרִים
 10 כִּי נִפּוֹץ הָעִיר / אֲזוּ לָחֶם שְׁעָרִים,
 כְּרֹאוֹת אֶת עַם צָרִים / נָסִים וְגַם נִשְׁעָרִים
 טָף וְנָשִׁים / מְשַׁבְּשִׁים / בְּנֵי עֵינָם נִגְרָים.

מִסְּלִיא לַעֲשׂוֹת רַבּוֹת / אֶמֶת אֵין עוֹד מְלַבְדּוּ,
 זָכַר חֲסִדֵי אֲבוֹת / וְאֶת אֲבָרְהָם עֲבָדוּ,
 15 וַיִּגְוֶן צַל יָדוֹ / לְהִקַּת עַם הַמְּכַבְּדוּ,
 בְּרוּךְ אֱלֹהֵי / בְּצָר גּוֹאֲלֵי / אֲשֶׁר הִסְלִיא אֶת חֲסִדּוֹ.

לג (הספרייה העירונית) קווארטו 43 דף יז. ב ("זמר זה יסד רבנו מנחם כשנתחלקה מלכות אדום בימי המלך צר על העיר וורמישא בארבעת לחדש אדר ביום השבת, ובו' בו נסעו משם"). דוידסון 2142.

הטימן: מנחם חזק.

2 אל תעלת הבריכה. שם היתנה המלחמה. / 3 צרי, ע"ם פסיקתא זוטרטא שמות ג, א :
 "הקביה מקדים רפואה למכה". ובמגילה יג, ב : "אין הקביה מכה את ישראל אלא אם כן
 בורא להם רפואה תחילה". / 4 בצרי, ע"ם נחום א, ז. / 5 נכים, הם האויבים. / 6 מנוחה,
 ע"ם שופטים כ, מג. והכוונה היא למנוחת השבת / 7 היות לחרדת, לחרדות אלהים,
 ע"ם שמואל—א יד, טו; ומקרא קצר כאן. החרוז לקוי בטור זה. ושמה צ"ל : לחרדתנו. /
 9 רדפו, ע"ם יהושע ז, ה. / 10 אזו, שופטים ה, ח. / 12 בני עינם, ע"ם איכה ג, מט. /

חֹדֶשׁ אֲדָר בְּשַׁבְּעָה בּוֹ / יוֹם לֵידַת צִיר נֶאֱמָן
זֶדֶךְ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ קִרְבוֹ / הֶפֶךְ אֶל הַרְחֵמָן,
שׁוֹמֵר הַבְּרִית אֲמָן / הִסִּיעַן מִמְּקוֹמָן,
20 יִתְפָּרְדּוּ / וַיֵּאבְדּוּ / כִּמְאֵז בְּנֶסֶל הָמָן.

[את"ח 1234567]

פירוש

16 אשר הפליא, ע"ס תהלים לא, כב. / 17 ציר נאמן, משה. בקידושין לח, א נאמר :
«בשבעה באדר מת משה ובשבעה באדר נולד». / 18 אשר בתוך קרבו, בקרב האויב. /
19 הסיען, את אנשי האויב.

114. „אמת“ לשבת „דברי“ לשמואל השלישי

דְּבָרַי / אֲמָרִי תֹכְחוֹת הַקָּרִיב
בֶּן חֶלְקִיָּהוּ לְעַם אֲשֶׁר הִסְרִיב
גָּעָה בְּמַר נַפְשׁוֹ וְלֵב הַזָּרִיב
אֹי לִי אָמִי כִּי יִלְדֹתָנִי אִישׁ רִיב (ירמיה טו, י).

5 דְּבָרַי / דוֹרֵשׁ לְזֻכוֹתַי
הֶעֱוִיתִי לְכֵן נִפְּוֹגֹתַי וְנִדְּבִיתִי
וְעִנְתוֹתַי כְּצָפָה פֶּץ עַל דְּכָתִי
אֹי לִי עַל שְׁבָרִי נִחְלָה מִכְּתִי (שם י, יט).

דְּבָרַי / זְהִירוֹת מִלְּפִי וְקִדּוּשֵׁי
10 חֲלָפְתִּי וּמִסְרָנִי בְּיַד דָּשִׁי
טוֹפֵף לְיִלֵּל מוֹכִיחִי וְדוֹרֵשִׁי
אֹי נָא לִי כִּי עֵינָי נִפְּשִׁי (שם ד, לא).^[1234567]

שִׁמְעֵתִי מִקוֹשֵׁי דְּבָרַי
לוֹ הִיָּתָה לִי אָמִי קָבְרִי
15 מִהַגִּיּוֹן חֲזוֹנִי וְדַבּוּרִי
אֹי לִי עַל שְׁבָרִי (ירמיה י, יט).

דְּבָרַי / יוֹשֵׁר מְצוֹת מְשַׁגְּבִי
כִּלְא אָבִיתִי שְׁמוֹעַ עֲזוֹבִי

ט"ש H 4/5 דף א, ב (עד טור 12). אד 621 דף ז, א (עד טור 21). כ"י בירמנהגאם 2 דף א, א. הסימן: א"ב, שמואל.

הפיוט נועד לפרשת פינחס. היינו לשבת שלאחר שבעה עשר בתמוז. שהפטרחה היא ירמיה א. והיא השבת הראשונה של "תלת דפורענותא". היינו של שלושת השבועות שבין י"ז בתמוז לתשעה באב.

2 בן חלקיה, ירמיה. הסריב, סירב לקיים את מצוות ה'. / 3 ולב הזריב, שפך את לבו. / 7 וענתותי, ירמיה. כצפה, כאשר ראה. סץ, אמר. / 10 דשי, האויב הדש אותי. בירמינג-האם: דישי. / 11 טופף, היה הולך. / 13—16 שימעתי, טורים אלה שהם דברי ירמיה הם הפזמון לפיוט, וסימנו: שמואל. לו היתה, ע"פ ירמיה כ, יו. / 18 כלא, כאשר לא.

לְכֵן אֲשִׁיחָה בְּמַר יְבִי
20 אוֹי נָא לִי כִי יִסַּף יְיָ יִגֹּן עַל מִכְאוּבַי (שם מה, ג).

דְּבַרִי / מֵאֲמַר עֲלֵיךָ גִרָא
נֶאֱצַתִים בְּלִי לְשִׁמְרָה
סוּבְלִי לְבֵן בְּחֵי שָׁח לְסִדְרָה
אוֹי עִיר הַדְּמִים גַּם אֲנִי אֲגִדִּיל הַמְדוּרָה (יחזקאל כד, ט).

25 דְּבַרִי / עוֹשֵׂי וּמְכוּוְנֵי וְקוֹנֵי
פִּשְׁעֹתַי בָּם וּמְכַל טוֹבָה רִיקְנֵי
צָוָה לְבֵן בְּאֵרֵי בְּנֹפֹת לְהִלְמֵנִי
אוֹי לָהֶם כִּי נִדְדוּ מִמֶּנִּי (חושע ז, ג).

דְּבַרִי / קְנִתוּרִים נְבִיאִים תַּנּוּ
30 רָחֲשׁוּ הַשְּׂכֵם וְשָׁלוּחַ וְשָׁנֵנִי
שִׁדְדוּ סָרְבִים וְסִלּוֹנִים וְנָהֲמוּ וְעָנִי
אוֹי נָא לָנוּ כִּי חָטְאֵנוּ (איכה ח, טז).

חָטְאֵנוּ / תֵּאֲבֹנוּ בְּאָדָם
שָׁפַךְ מִדַּת בְּשָׂר וְדָם
35 וְאַתָּה אֵל גּוֹצֵר הָאָדָם
לְעַמָּךְ לֹא תִשְׁלַמָּם כִּמְעַבְדָּם
אֲשׁוּרְרָךְ בְּנוֹעוּדָם:
בגילה ברינה ובשמחה רבה ואמרו כולם. מי כמכה.

עובי, עובני. אד: כי לא. / 19 אשיחה, אד: אשיח. / 23 סובלי, שמא יש לנסח: סבלי.
לבן בווי, ליחזקאל. / 27 לבן בארי, להושע. בחיכוח להלמני, להוכיח אותי בתוכחה קשה. /
29 קנתורים-קנטורים, דברי קצף על העוונות. בירמינגהאם: תונו. / 31 סרבים וסלונים,
עיפ יחזקאל ב, ו: ממאנים וממרים. / 33 תיאבנו, חטאנו בבני אדם. / 34 שכך, מידת
בשר ודם היא לחטוא. / 37 בויעודם, בבית הכנסת שלהם. / 38 בגילה, כאן בא הקשר
לגוף התפילה.

זֶה יִזְמְרוּ לְךָ אָבוֹת וּבָנִים / אָבוֹת בְּמַעֲשֵׂים וּבָנִים בְּאַמוּנָה.
ברוך א[תה] יי מגן א[ברהם].

זֶה יִזְמְרוּךָ תַּיִם וַיַּמְתִּים / תַּיִם בְּטָלָיִם וַיַּמְתִּים בְּתַחֲתָהּ.
ברוך א[תה] יי מחיה המ[תים].

זֶה יִזְמְרוּךָ שָׁמַיִם וָאָרֶץ / שָׁמַיִם בְּשָׁרְפִים וָאָרֶץ בְּכַנּוּפֵיהָ.
ונעריצך ...

זֶה יִזְמְרוּךָ זְכוֹר וְשָׁמוֹר / זְכוֹר בְּסִינַי וְשָׁמוֹר בְּחוֹרֵב.
ונעשה לפניך את חובתינו תמידי יום וקרבת מוסף ב[רוך]
א[תה] יי מקדש השבת.

5 זֶה יִזְמְרוּךָ עוֹלָה וְקָרְבָּן / עוֹלָה בְּצִיּוֹן וְקָרְבָּן בִּירוּשָׁלַיִם.
ב[רוך] א[תה] יי שאותך ביראה געבוד / מודים אנ[חנו] לך
אתה הוא אלהינו ואלהי אבו[תינו] על טו[בך] אשר מעולם
על חסדיך ועל רחמיך אשר מימי קדם.

זֶה יִזְמְרוּךָ פְּהִינִים וּלְוִיִּים / פְּהִינִים בְּגִבְלֵי וּלְוִיִּים בְּכַצֻּרוֹת.
ב[רוך] א[תה] יי הטוב לך להודות.

זֶה יִזְמְרוּךָ קָהֵל וְעֵדָה / קָהֵל בְּבִרְכָּה וְעֵדָה בְּרוֹב עוֹלָם וְשָׁלוֹם.
ב[רוך] א[תה] יי מעון הברכות ועושה השלום.

ט"ש H/14 8 דף ה, ב.

1 זה, כינוי לאלהים, ע"פ שמות טו, ב. / 3 בכנסיה, בעוף השמים. / 4 זכור, שמות כ, ח.
שמור, דברים ה, יב. / 7 קהל, המתפללים, ועדה, עדת ישראל.

116. יוצר לפרשת ויגש לרבי עמרם

עמד מלך מול מלך / רגז מפניהם להתהלך;
נצחו לרם על כל מלך / והיה יי למלך (זכריה יד, ט).

אריה ושור נפגשו / אחד באחד פגשו,
בערכם מלחמות יחד נפגשו / זה בזה פגשו: עמד וג'.

5 בערכם מלחמה / אריה ושור להלחמה,
פורת דאג באימה / ליש גבור בבהמה: עמד וג'.

גבר פורת בזאת / כראה גבורה זאת,
והשמיע קשות מתרגזות / ועשיר יענה עזות: עמד וג'.

דבר גבורות להשחיתם / ולמשמר אספם להפחיתם,
10 שח להם אמרי סתם / חי פרעה כי מרגלים אתם: עמד וג'.
1234567

השיב חכליל עיני / תחננים פרש וכעני
אוצר החכמה
שנים עשר אחים לזקני / ויאמר אליו בי אדוני: עמד וג'.

ושנייהם נתחברו בכוננים / לעשות שלום לנכונים,
כאראלים ושרפי מעונים / מעריצים לנצור אמונים: עמד וג'.

אוק 2714/8 דף כב, א.

הסימן: עמרם, א-ו.

1 מלך מול מלך, יהודה מול יוסף. / 2 נצחו, שבחו. / 3 אריה, יהודה, ע"פ בראשית מט, ט.
ט. ושור, יוסף, ע"פ בראשית שם כב ודברים לג, יו. / 6 פורת, יוסף. ליש, ע"פ
סנהדרין צה, א ופסחים קיב, א. / 8 ועשיר, משלי יח, כג. / 10 דברי סתם, דברים
סתומים. חי פרעה, בראשית מב, טו. / 11 חכליל עיני, יוסף ע"פ בראשית מט, יב.
תחננים, ע"פ משלי יח, כג. / 12 שנים עשר, ע"פ בראשית מב, לב ומד, יח. / 13 נתחברו,
ע"פ בראשית מה, טו. / 14 לנוצר אמונים, ע"פ תהלים לא, כד.

117. זולת ל [ז] זאת הברכה לשמואל השלישי

אז ממעי הורתי / בי נתגרו לודים,

גם בהולדתי ליאור השלכתי

ועתה למת אמות ?

אוצר החכמה

דור הולך ודור בא / תפל למקום אחד יובא,
1234567

5 ולמען יאמרו צמחי רבבה:

משה מת, מי לא ימות ? / כל אשר חי ימות.

ורומגי במראה הסנה / חשקתני לכת לסונה,

טבח הטלתי במענה

ועתה למת אמות ?

10 ידיד בצדק עמות / כלול ענוה ותמות

לא כמות כל הארץ תמות.

משה מת מי לא ימות ? / כל אשר חי ימות.

מלפי צורי ואלי / נצרני וממות הצילי,

שמחת צבי הובילי,

15 ועתה למת אמות ?

על כל אדם / פקדת מיתה הוקדם,

צאן אדם, שיענו בסודם.

משה מת, מי לא ימות ? / כל אשר חי ימות.

אוק 2700 דף עט. א.

הסימן: א"ב.

1 לודים, המצרים. / 4 הכל, ע"פ קהלת ג, כ. / 5 צמחי רבבה (יחזקאל טו, ז), כנסת ישראל. / 7 לסונה, למצרים. / 8 במענה, בפרעה. / 14 שמחת צבי, לארץ ישראל.

קָהַל שְׁשִׁים רְבוּא / רְעִיתִי אַרְבָּעִים, לְצֵאת וּלְבוֹא,
20 שְׁעָרֵי וְעַמּוּם אָבוֹא,
וְעַתָּה לָמָּה אָמוֹת ?

תֵּלֵד לְקַץ תִּימִין / לְעֵת אֲעוֹרֵר קֶץ יָמֶיךָ,
יַעַן כָּל חַי בִּי מֵאֲמִין,
מֹשֶׁה מֵת, מִי לֹא יָמוֹת ? / כָּל אֲשֶׁר חַי יָמוֹת .

25 תַּעֲרִיר לְהַפִּיג שָׁנָה / וּתְחִיָּה רְדוּמֵי שָׁנָה,
תַּעֲלֶה טְבוּעֵי שׁוֹשְׁנָה,
וְשִׁירָה חֲדָשָׁה נְשֻׁנָה
וְנָשִׁיר לָךְ.

אֲנֹכִי הַחֲכָמָה

אֲחִיּוּהַ 1234567

17 צֵאן אָדָם, עִיִּם יַחְזָקָל לוֹ, לַח. 19 אַרְבַּעִים, אַרְבַּעִים שָׁנָה. / 22 תֵּלֵךְ, עִיִּם דְּנִיָּאל
יב, יג. / 25—26 יִשׁוּעָה, שׁוֹשְׁנָה, כִּינּוּיִים לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל.

שְׂאֵי כַפִּים / סְגְרֵי עֲסָעִפִּים,
סוּגְדֵי אַפִּים / סְמוּךְ אֲסַמְכֶם.

הֵלֵא לְהַמוֹנִים / הִמָּה פּוֹנִים,
הוֹפְכִים פָּנִים / הִכּוֹן לְתַמְכֶם. אחייך 1234567

לָהֶם אָמור / לְהָשִׁיב לְאֹמֵר, אוצר החכמה 5
לְהַג בְּאֹמֵר / לְהַגּוֹתֶם לְחֶסְכֶם.

אָגַד שְׁלוֹשָׁה / אָגַד חֲמִשָּׁה,
אֶחָד וְשָׁשָׁה / אֵלֶּה לְעַרְכֶם.

נִאוּם הָעֲבוּדָה / נִשְׁמַעַת בְּתוֹדָה,
נִחְצוּ לְצִעוּדָה / נִיבִים לְשִׁפְכֶם, 10
וְשָׁמוּ אֶת שְׁמֵי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָנִי אֲבָרְכֶם (כמדובר וי כז).

אד 3827 דף ג, א.

הסימן: סהלאן, כסול ארבע.

3 הלא להמונים, להמוני המתפללים. / 6 להגותם, לחסכם שיקצרו דברי ברכתם. /
8—7 אגד, הכוונה לפסוקים של ברכת כהנים במדבר ו, כד—כו. בפסוק כד — שלוש
מלים. בפסוק כה — חמש מלים. ובפסוק כו — שבע מלים. / 9 העבודה, עבודת המהנים. /
10 נחצו, מהרו לעלות לדוכן.

שׁוֹכֵן בְּשָׁחֳקִים / וְעוֹשֶׂה דִין עֲשׂוּקִים
הֵלֵא מִמַּעַמְקִים / קְרֵאתִיהָ יי.

לָהּ שִׁיר אֶעֱיֶדָה / וּלְשִׁמְךָ אֲשִׁירָה
וּבְצַר לִי אֶקְרָא / אֵלֶיךָ יי.

5 מְקוֹם עוֹלֹת אֲשִׁי / אֶקְדֶּם שִׁיר רַחֲשִׁי
וְשׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ וְנִפְשִׁי / תִּגַּל בִּי.

הֵלֵא אֶעֱרוֹף חֲכִי / וְאֶשְׁפוֹף חֵין עֶרְכִי
וְאֶשׁוּב בְּכָל לֵב כִּי / אֵל רַחוּם יי.

כִּיֹּם אֶהֱלֶלְךָ / וְאֹמֵר לְשִׁמְךָ
10 אֶרְוֹמְמָךָ / וְאוֹדֶךָ בְּעַמִּים יי.

אוצר החכמה

הֵסֵר חֲרָפְתִי / וְיֵשֶׁר מַעֲוֹתִי
וְתִקְרַב רַגְלִי / לְפָנֶיךָ יי.

נִרְאָה הֲשִׁיבֵנִי / וּבְנִתִּיב טוֹב גְּחֹנִי
וַיְבֹאוּנִי / חֲסָדֶיךָ יי.

15 חֲסָדֶךָ אֶדְרוֹשָׁה / אֵל, וְאֵל אֲבוֹשָׁה
קְרֵאתִיהָ חוֹשָׁה / לְעִזְרָתִי יי.

כ"י קויסמן 2, ג.

הסימן: שלמה כהן חזק.

2 ממעמקים, תהלים קל, א. / 4 ובצר, ע"ם שמואל—ב כב, ז. / 6 ושוש, ע"ם תהלים לה, ט. / 8 כי אל, דברים ד, לא. / 10 ואודך, ע"ם תהלים נו, י. / 12 ותקרבו, ע"ם תהלים קיט, קסט. / 14 ויבואוני, תהלים קיט, מא. / 16 חושה, תהלים לח, כג. / 17 לגושא

זְכוֹר נָא רַחֲמֶיךָ / לְנוֹשֵׂא אִימֶיךָ
וּבְרִצּוֹן עֲמֶךָ / זְכַרְנִי יי.

קוֹלֵי אֲשֻׁמֵּעָה / וְעֵינַי אֲדַמֵּעָה
20 בְּהַתְחַנְּנִי שְׁמֵעָה / תִּסְלַחְתִּי יי.

אמ"ת 1234567

אוצר החכמה

אימ"ת, ישראל ע"פ תהלים פח, טו. / 18 וברצון, ע"פ תהלים קו, ד. / 20 שמעיה, תהלים
לט, יג.

יוֹנַת רְחוּקִים, לְאוֹתֵבֶךָ עוֹפְסִי,
עַד תִּמְצָאֵי אֶהְלוּ וְשֵׁם רוֹפְסִי.
הִנֵּה עֲצָמָיו לְרִתְקֶךָ רְחֹפוּ
עָלָיו בְּכֹנְפֵי רְדִיד לְאֵט רְחֹפִי.
5 וּלְנִהְרֵי נִחְלֵי דְבֶשׁ נִהְרֵי,
לְשִׁכּוֹן בְּצֵל מְשֻׁכָּנוֹת צָבִי שְׁאֲפִי.
דוֹדְךָ רְצוֹנָה מְצוֹא דְבֶשׁ וְצָרִי –
אִמְרֵי לְדוֹדְךָ: רְאֵה רְצוֹנְךָ בְּפִי!
הִיְתָה מְנַת אֶהְבֶּה מְנַתוֹ, כְּמוֹ
10 הִיְתָה מְנַתְךָ לְבַד מְנַת הַיָּסִי.

הור"ח 1234567

אוצר החכמה

ש 37 דף קצ. ב.

הסימן: יהודה.

1 יונת רחוקים, ע"פ תהלים נו, א. נשמתי החושקת ושואסת לידיד שהתרחק. והרבה משוררים השתמשו בשיריהם בהתחלה זו. / 2 רוֹפְסִי, תנועה, תלכני. / 3–4 עֲצָמָיו, ע"פ ירמיה כג, ט. רדיד, ואמר דק, כדי שאפשר יהיה לך לעוף מהר. / 5 ולנהרי, ע"פ איוב כ, יו. / 6 בצל משכנות צבי, היינו מקום הידיד, והוא המקדש. / 8 רצונך בסי, בו הדבש והצורי, כלומר: תפילתי. / 10 מנתך, מעלת היונה היא היוסי בלבד.

רשימת הפיוטים *

אזי בהגלותך לימים קדומים (זולת לפסח)
 — [77] 141
 אזלת יוכבד (פיוט לשמחת תורה) —
 [58] 107
 אזעק מרה כמבכירה (לי"ז בתמוז) לר'
 יחיאל בן הראש — [106] 191
 אין אומר ואין דברים (סליחה) — [3]
 11
 איש מכאובים ידוע עצבים (סליחה)
 לרמב"ע — [19] 37
 אל בימין רמה לר' ארוך — [73] 136
 אל לבבם עמך ישראל (סליחה ליזכ"ם)
 — [36] 69
 אל מלך יושב על כסא רחמים (סליחה)
 — [6] 15
 אל מסתתר בעז חביונים (סליחה לר"ה)
 לרבי יצחק — [31] 58
 אל מסתתר נגלה (סליחה) לראב"ע —
 [24] 43
 אל תקראו לי ציון (קניה) — [108] 195
 אלוה חי אשר אין לו תחלה (לשבועות)
 לר' יהודה אחריוני — [102] 183
 אלהי אם אותי במשפט לר' יוסף קלעי
 — [28] 50
 אלהי ישראל צדיק אתה (סליחה) לר'
 אליה בר שמעיה — [10] 22
 אלהים אל אמת (בקשה לר"ה) לרבי
 יצחק השנירי — [34] 62
 אם עוני גאדם (סליחה) לרבי יהודה בר
 קלונימוס — [13] 28

אבי כל הנביאים בחור כארזים (אוסן
 לפסח) לר' שמואל השלישי — [71]
 134
 אבכה ואצוחה (סליחה) לר' אברהם —
 [35] 64
 אדמה תאמץ בגשם — [53] 100
 אדני אחד ושמו אחד, השווה: אל
 מסתתר נגלה
 אדני מלכנו לך קיינו (גאולה לפסח)
 לר' מבורך — [78] 143
 אדני, שדודה גדודה (קניה לט' באב)
 לשמואל הקטן — [110] 199
 אדני שפתי תפתח (סליחה) לר' אברהם
 בר יעקב — [8] 18
 אודה לאל לבש הדר והוד (קריש לפסח)
 לר' שמואל — [93] 166
 אודה לנותן לחמי ושקיי (סליחה)
 לרמב"ע — [18] 36
 אויבת שוקטת (סליחה) לר' אברהם בר
 יצחק — [26] 47
 אום נפשה אחרין דבקה (הקטה) — [46]
 89
 אופנים ותיות יקדשו (אוסן לשבועות)
 לר' דוד כהן — [97] 175
 אז בקרוב עת (פטירת משה) לר' שמואל
 — [59] 109
 אז ישיר משה (מי כמוך לפסח) לר'
 יוסף אלברדאני — [75] 139
 אז ממעי הורתי (זולת לונאת הברכה)
 לשמואל השלישי — [117] 213

* המספרים בסוגרים הם מספרי הפיוטים.

ארצך תסקוד בגשם (לגשם) — [54] 101
 אשרי הגוי תופשי תורה (לשמחת תורה)
 לר' יוסף ברדאגי — [57] 105
 אשרי עין ראתה (זולת לשבועות) —
 [100] 180
 את חטאי אני מזכיר (סליחה) לר'
 יהודה בר קלונימוס — [14] 30
 אתה קדוש משיע חוסים (קדושה לחנוכה)
 לר' יעקב — [63] 119
 ביום אשר שולחו אהולים (לגשם) לר'
 שלמה סולימן — [52] 98
 בלי תקוה (סליחה) לרמב"ע — [20] 38
 בפסח אצת לגנון (מוסף לחוה"מ פסח)
 לר' יהושע — [89] 158
 בראותי כי עבר סגריר (מושח לפסח)
 — [86] 153
 בריות מים ואש (אופן לשבת אחרי
 פסח) לר' בנימין בר זרח — [98]
 167
 גדלו לה אתי ונרוממה (קדיש לפסח)
 לר' יוסף אבן כספי — [94] 167
 דברי אמרי תוכחות (אמת לשבת "דברי"
 לשמואל השלישי — [114] 209
 היום יזכר גא לסובאי יין (לפורים) לר'
 בן ציון אריה גירונדי — [69] 128
 הגה מדובקים שנים בחבת (ז' שבת
 ופסח) לר' מבשר — [90] 160
 הקיצוני בלילי רעיוני (סליחה) לרמב"ע
 — [21] 40
 ובארץ אדם ורוחות (הימנון ליוכ"ם)
 לאלעזר בירבי קליר (?) — [38] 73
 ובכן כמו נגפת מצרים (פיוט לפסח)
 — [80] 147
 ובכן לך תעלה הקדושה כי אתה המלך
 (סילוק מתוך מעמד ליוכ"ם) —
 [39] 75

אם תביט במפעלות (סליחה) — [1] 9
 אמני חננו, השוה: שיר השירים
 אמני חננו
 אמני נבונים (מקריב לראש השנה) —
 [29] 55
 אמנים כעל לאל (שבעה ליושע) —
 [91] 162
 אמר לבחירי הצדק (רשות לאזהרות)
 — [104] 185
 אמנתה שנים עשר מזלות (לס"ו בשבט)
 לר' יהודה הלוי בר הלל — [66] 123
 אמרו לראש פתן (מנורה לשמע"צ) לר'
 ששת — [50] 96
 אמרי פי יהי לרצון (לגשם) — [55] 102
 אמרי האזינה (בקשה לראש השנה) לר'
 בחיי אבן בקודה? — [33] 60
 אנא אדון צור עולמים (סליחה) לר'
 אליה בר שמעיה — [15] 32
 אנא לנו העתר (פיוט לסל) לר' יוסי
 בר גיסן — [92] 163
 אנקתנו תעלה למרום (סליחה) — [2]
 10
 אפסו מכפרי עונות (חטאנו לכיפור) —
 [37] 71
 אצמצף תהילות (פיוט להוש"ר) לר'
 יוסף אבן אביתור — [47] 90
 אקצה ואתעורר (סליחה) לר' משה —
 [27] 48
 ארבע מלכיות אכלוני (סליחה) — [5]
 13
 ארוממך אלהי כל ימתי (בקשה) לרבינו
 בחיי אבן בקודה — [17] 35
 ארחות ישרים זכור (סליחה) לר' קלונימוס
 בר יהודה — [12] 25
 אריות הדיחו ישראל (סליחה) — [4] 12
 ארך עלינו שעבוד, השוה: "מלכנו
 לך קיינו

כבודי ערוך גא מזמנה (תוכחה) לר'
 יונה — [25] 45
 לאל אלים בני אלים (לשמחת תורה)
 לרמח"ל — [62] 114
 לבי ליוכבד (לשמחת תורה) לר' שמואל
 [בר משה] — [60] 111
 מה אהבתי מעון ביתך (חליל" לטוכות)
 לר' מנחם ברבי מכיר — [44] 84
 מה תשלאי אותי שאלי (אהבה לשמע"צ)
 לדונש בר יהודה — [49] 94
 מוחל עונות וסולת מעלים (רשות ליוצר
 סוכות) לר' מבורך — [43] 83
 מושך עול חטאות (סליחה) לרמב"ע —
 [22] 41
 מושל רום ותחת (סליחה) לרמב"ע —
 [23] 42
 מזכירים גשמים (לגשם) לר' מבורך —
 [51] 97
 מזמור אפציח לנורא עלילה (מעריב
 שבת ופסח) לר' יהודה — [88] 156
 מיום זה ועד יום כפור (מתוך מעמד
 לשבועות) לר' שלמה סולימן —
 [95] 171
 מעת נתבע שליח (פיוט לפסח) לר' יוסי
 ברבי ניסן — [70] 133
 מצור באתה העיר (פיוט) לר' מנחם
 בר יעקב — [113] 207
 מרום יחיש ישועה (אהבה לר"ה) לרבי
 יצחק אבן גיא — [32] 59
 משה עלה לראש הר סיני (רשות
 לאזהרות) — [103] 184
 נברך אותו על הבל (ברכת מזון לפורים)
 — [67] 125
 סיחנו תענה (סליחה) לרבי סהלן [בר
 אברהם] — [7] 16
 סתירת מדרגה (מאורה) לשמואל השלישי
 — [72] 135

'בכך שלמנו שפתינו (סיום עבודה)
 לרשב"ג — [41] 78
 זה יזמרו לך אבות ובנים (מוסף לשבת)
 — [115] 211
 זהב זהב זהב / יחשבו עוזרי רהב
 (אהבה לשבועות) לר' יצחק הלוי
 גירונדי — [99] 178
 זרע אמוני (לשמחת תורה) לתריזי —
 [61] 113
 חדש אורה לגחסכי מפרך (לחנוכה) לר'
 יהודה — [65] 121
 יבש בעוצר מי צדקי (רשות לפסח) לר'
 יצחק אבן גיא — [84] 151
 יגלה מלכותו (לחנוכה) לר' יצחק בר
 פיון — [64] 120
 ידעתי אלהי כי אני חמסתי (סליחה)
 לרבי יוסף אבן אביתור — [16]
 33
 יה זכור (עקדה) לרבי יוסף אבן אביתור
 — [30] 57
 יונת רחוקים לר' יהודה הלוי — [120]
 218
 יושבה בגנים (מאורה לפסח) לר' יצחק
 אבן גיא — [85] 152
 יחיד מקים כושל (שיר לר' יהודה הלוי)
 — [87] 155
 יחיד נגלה משמי מעלה (לשבועות) לר'
 יעקב אלעאין — [101] 182
 יכילון עצמך (רשות לפסח) לר' יצחק
 אבן גיא — [83] 150
 יכספו שעפי השוה : גדלו לה' אתי
 ונרוממה
 ימין עווןך אי (גאולה לפסח) לר' נחום
 — [79] 145
 ישועתך גלה (פזמון לפסח) לר' יצחק
 בר קלו — [81] 148

שואג בחילו (גאולה לשבת איכה) לר'
 שמואל — [107] 194
 שוכן בשחקים (פיוט) לר' שלמה כהן
 — [119] 216
 שחרחורת חרס (אהבה לסוכות) לר'
 שמואל בר משה — [45] 87
 שיר השירים אמוני חננו (יוצר לפסח)
 לר' יוסף חזן (אלברדאני) — [74]
 137
 שלח עזרי מקודש (פיוט ליום כפור)
 לר' שלמה — [42] 79
 שמור את חודש בכל שנה (פיוט לפסח)
 לר' משה — [76] 140
 שרי עונג (לפורים) לר' אהרן בר
 אברהם — [68] 126
 תאות אדם ממון ובנין (סליחה) לרבי
 יוסף — [9] 20
 תורה אלפתנו (מוסף לשבועות) — [105]
 186
 תנואת שטר חובתנו תקרע (לגשם) —
 [56] 103
 תעינו כצאן (סליחה) לר' אליה [בר
 שמעיה ?] — [11] 24

סתרה היה נא למכתרת (פיוט לשמע"צ)
 לר' סהלאן ראש אלכל — [48] 93
 עונות אבותינו החריבו גוך (פיוט לאחר
 ה"עבודה") — [40] 76
 עמד מלך מול מלך (יוצר לפרשת ויגש)
 לר' עמרם — [116] 212
 עמוסים אשר עולך עומסים (לפסח) לר'
 עמרם חזן ^{יוצר החכמה} — [82] 149
 קול כחולה שמעתי (קינה) לר' יחיאל
 — [111] 200
 קמי לכי (קינה לסי באב) — [109] 197
 רכב תפארתו רעש בהעלותו בסיני (אופן
 לשבועות) לר' דוד בר גדליה —
 [96] 173
 שאי כפים (לברכת כהנים) לר' סהלאן
 — [118] 215
 שבויה נתנני אלהים (קינה) לר' שמשון
 בר שמואל — [112] 202
 שדודה נדודה, השוהה: אדני שדודה
 נדודה
 שדי אשר בנה, השוהה: אודה לאל
 לבש הדך והוד

רשימת הפייטנים ופיוטיהם

אברהם אבן עזרא, משורר, מדקדק ומפרש המקרא. יליד טולידה
1092, נפטר 1167:

אל מסתתר נגלה (24)
אוצר החכמה

אברהם בר יעקב, פייטן אשכנזי או צרפתי במאה השתים עשרה לערך:
אדני שפתי תפתח (8)
אבכה ואצומה (35)

אברהם בר יצחק, חזן ופייטן פורה באשכנז במאה האחת עשרה:
אויבת שוקטת (26)

אהרן בן אברהם מאפענבאד, מן המשכילים באשכנז בסוף המאה
השמונה עשרה:

שרי עונג (68)

אליה בר שמואל, פייטן אשכנזי, במאה השתים עשרה-שלוש עשרה:
אנא אדון צור עולמים (15)

אליה בר שמעיה, פייטן מפורסם במאה האחת עשרה-שתים עשרה.
חי בבארי שבאפוליה:

אלהי ישראל צדיק אתה (10)

תעינו כצאן (11)

אלעזר בירבי קליר (גם קיליר וקילר), השלישי ברשימת "המשוררים
הקדמונים" (אחרי יוסי בן יוסי ויניי), שהזכיר רב סעדיה
גאון בהקדמתו לספר "האגרון". הוא חי בארץ ישראל ("קרית
ספר") במאה השישית לערך:

ובארץ אדם ורוחות? (38)

ארוך. פייטן בשם זה אינו ידוע ממקור אחר, ואפשר שאינו אלא כינוי.
אין לקבוע זמנו ומקומו, ודרך השערה ניתן לומר, שהוא בן
המאה הארבע עשרה לערך:

אל בימין רמה (73)

בחי אבן בקודה, מחבר ספר "חובות הלבבות" ופייטן. חי במאה האחת
עשרה והשתים עשרה, וישב בסרגוסה:

ארוממך אלהי (17)

אמרי האזינה אל? (33)